

- **Organizațiile internaționale specializate**, precum Comitetul ONU împotriva Torturii (UN CAT), Subcomitetul ONU pentru Prevenirea Torturii (UN SPT), Comitetul European pentru Prevenirea Torturii (CPT) monitorizează prin vizite preventive și examinare de rapoarte condițiile de detenție și tratamentul persoanelor private de libertate și formulează recomandări autorităților Republicii Moldova;

- **Alți parteneri** contribuie prin ajutor în îmbunătățirea (perfecționarea) legislației, consolidarea capacității instituțiilor, sensibilizarea publicului larg.

Prevenirea și combaterea torturii și relelor tratamente este o responsabilitate comună!

Cu ce poți contribui tu? Cu ce poți contribui Dvs?

În capacitate profesională:

- Să nu tolerezi actele de tortură și rele tratamente;
- Să dai dovadă de empatie și să încurajezi victimele torturii și a relelor tratamente să acționeze și să caute protecție legală;
- Să îți îndeplinești atribuțiile funcționale în mod diligent și responsabil;
- Să cooperezi cu entitățile responsabile de prevenirea și combaterea torturii și să referi cazurile conform competenței.

În capacitate individuală:

- Să sesizezi instituțiile menționate anterior în caz de încălcare sau risc de încălcare a drepturilor și libertăților fundamentale;
- Să promovezi cultura respectului necondiționat și egal a demnității umane și a drepturilor și libertăților fundamentale.

Adresă de contact:

Oficiul Avocatului Poporului

MD-2012, Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Sfatul Țării, nr. 16

Tel: 022 234 800 Fax: 022 225 442 Email: ombudsman@ombudsman.md

Telefonul de încredere al copilului: 080 011 116

*Acest prospect a fost elaborat
cu suportul financiar al Programului Consiliului Europei
„Promovarea unui sistem de justiție penală bazat pe respectarea
drepturilor omului în Republica Moldova”,
finanțat de Guvernul Norvegiei.*

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Prevenirea și combaterea torturii și relelor tratamente este o responsabilitate comună

Aceasta semnifică:

- Prevenție – prin vizitarea locurilor de privare de libertate, identificarea cauzelor ce pot duce la tortură și rele tratamente, elaborarea și înaintarea recomandărilor de îmbunătățire a situației, ameliorare a comportamentului față de persoanele private de libertate sau de prevenire a torturii;
- Examinarea plângerilor depuse de persoane și înlăturarea încălcării drepturilor persoanei, restabilirea în drepturi, compensarea și după caz reabilitarea victimei;
- Aducerea în fața justiției și pedepsirea cu severitatea necesară a vinovaților pentru faptele de tortură și rele tratamente;
- Inspectarea periodică a activității instituțiilor ce asigură detenția de către organele ierarhic superioare;
- Instruirea profesioniștilor și a persoanelor din grupurile de risc în domeniul prevenirii actelor de rele tratamente;
- Sensibilizarea și promovarea toleranței zero față de actele de tortură;
- Modificarea legislației conform standardelor internaționale în domeniu;
- Prezentarea de amicus curia în instanțele naționale, regionale și internaționale cu privire la situația în detenție;
- Elaborarea rapoartelor speciale, tematice și anuale privind respectarea dreptului la integritate fizică și psihică sau dreptului de a nu fi supus actelor de tortură, etc;
- Cooperarea cu diferite organizații naționale și internaționale;
- Prezentarea rapoartelor alternative la mecanismele internaționale de prevenire și combatere a torturii.

Autorități publice, organizații naționale și internaționale de protecție a drepturilor omului, societatea civilă și persoane individuale contribuie la prevenirea și combaterea torturii și relelor tratamente.

Printre acestea pot fi enumerate: Avocatul Poporului, Avocatul Poporului pentru drepturile copilului, Consiliul pentru Prevenirea Torturii ca Mecanism Național de Prevenire a Torturii, organizațiile societății civile, procuratura, instanțele de judecată, Comitetul ONU Împotriva Torturii (UN CAT), Subcomitetul ONU pentru prevenirea Torturii (SPT), Comitetul European pentru Prevenirea Torturii (CPT), și alte organizații etc.

Reducerea incidenței torturii depinde de coordonarea eforturilor și sinergia de activitate a acestor entități.

Avocatul Poporului:

- Recepționează și examinează cereri cu privire la încălcarea drepturilor și libertăților omului sau intervine din oficiu. În anii 2016–2020, au fost recepționate **5641** cereri, dintre care **2502** (48%) de la persoane din locurile de privare de libertate;
- Prezintă autorităților recomandări privind repunerea în drepturi a persoanelor. În anii 2016–2020, Avocatul Poporului a prezentat **433** avize pentru repunerea imediată în drepturi a petiționarului, de ameliorare a comportamentului față de persoanele private de libertate, de îmbunătățire a condițiilor de detenție sau de prevenire a torturii (al. 2, art. 24 a Legii 52/2014);
- Promovează drepturile omului în societate. În anii 2016–2020, au fost desfășurate **127** instruirii și **749** activități de promovare a drepturilor omului;

- Vizitează în scop preventiv, de documentare sau de monitorizare locurile de detenție. În anii 2016–2020, au fost realizate **156** vizite, întocmite **111** rapoarte și formulate **358** recomandări;

- Alte atribuții (sesizează Curtea Constituțională și înaintează acțiuni în instanțele judecătorești în cauze de interes public major, soluționează pe cale amiabilă conflicte între persoane și autorități, contribuie la perfecționarea legislației, recomandă aderare la instrumente internaționale).

Avocatul Poporului pentru drepturile copilului:

- Acordă protecție și asistență copilului la cerere sau din oficiu. În anii 2016–2020, **729** copii au beneficiat de asistență și protecție. La telefonul copilului au fost înregistrate **546** apeluri;
- Decide asupra cererilor privind încălcarea drepturilor și libertăților copilului. În anii 2016–2020, au fost soluționate **309** asemenea cazuri. Au fost emise peste **90** avize cu recomandări;
- Vizitează în scop preventiv locurile unde sunt privați de libertate copii;
- Alte atribuții (sesizează Curtea Constituțională (**6** sesizări) și înaintează acțiuni în instanțele judecătorești în interesul superior al copiilor (**40** acțiuni), realizează activități de promovare, instruire și sensibilizare; monitorizează la nivel național modul de implementare a Convenției ONU privind drepturile copilului; elaborează rapoarte și studii tematice; menține dialog cu autoritățile de profil; propune modificarea actelor normative pe domeniu (peste **23** propuneri), etc). În anii 2016–2020, au fost desfășurate **160** activități de promovare, informare și instruire privind drepturile copilului.

Consiliul pentru Prevenirea Torturii ca Mecanism Național de Prevenire a Torturii:

- Este format în baza Legii 52/2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul) și Protocolului Opțional la Convenția ONU împotriva torturii, pe lângă Oficiul Avocatului Poporului;
- Este alcătuit din 7 membri, cei doi avocați ai poporului din oficiu (membri de drept) și 5 reprezentanți propuși de societatea civilă pentru un mandat de 5 ani și selectați de Oficiul Avocatului Poporului;
- Desfășoară vizite preventive și de monitorizare în locurile de privare de libertate. Până în prezent, Consiliul a desfășurat peste **100** de vizite și anume **42** în locurile de detenție ale poliției, **29** în penitenciare, **15** în instituții psihiatrice și internate, **24** în alte instituții;
- Emite rapoarte de vizită, tematice și anuale în care formulează recomandări autorităților pentru îmbunătățirea tratamentului deținuților. În anii 2016–2020, au fost emise **80** rapoarte, în care au fost formulate peste **800** de recomandări;
- Are și alte atribuții (comentarea legislației, contribuie la instruirea angajaților locurilor de privare de libertate și a altor categorii de persoane).

Avocatul Poporului, Avocatul Poporului pentru drepturile copilului, Consiliul pentru Prevenirea Torturii, decid independent:

- ce loc de detenție să viziteze, când și la ce oră;
- ce vor să examineze și în ce modalitate;
- cu cine să discute și ce acte să verifice.

Pentru aceasta, au acces imediat, nelimitat, liber și fără întârziere pe teritoriul instituției în care se dețin persoane private de libertate sau în orice alt loc și la obiecte (clădiri), documente și persoane.

Este interzisă pedepsirea sau orice alte efecte negative pentru cei care au discutat sau au dorit să discute cu Avocatul Poporului, Avocatul Poporului pentru drepturile copilului, angajații oficiului sau membrii Consiliului pentru Prevenirea Torturii.

De regulă, după fiecare vizită preventivă, este întocmit un raport cu recomandări pentru acțiune din partea autorităților. Autoritățile sunt obligate să între în dialog pentru implementarea recomandărilor și sunt responsabile de implementarea acestor recomandări.

- **Organizațiile societății civile** (inclusiv mass-media): pot aduce în atenția (sesizează, în sens uzual, nu juridic) Avocatului Poporului, Avocatului Poporului pentru Drepturile Copilului și Consiliului pentru Prevenirea Torturii probleme sistemice, majore cu care se confruntă persoanele private de libertate, mediatizează și promovează rezultatele de activitate ale acestor instituții, precum oferă servicii de asistență profesionistă victimelor alegațiilor de tortură, realizează acțiuni de promovare și advocacy, apără la nivel național și internațional victimele, reacționează la diverse încălcări pe domeniu și solicită autorităților respectarea angajamentelor internaționale, etc;
- **Procuratura:** exercită urmărirea penală pe cauzele de tortură, investighează cauzele de tortură și alte rele tratamente pentru tragere la răspundere penală a făptuitorilor;
- **Instanțele de judecată:** urmăresc respectarea drepturilor procesuale a persoanelor reținute și arestate, contribuie la protecția juridică a persoanelor private de libertate, emit sentințe de condamnare a torționarilor și stabilesc despăgubiri victimelor actelor de rele tratamente;